

RECEPTEN VOOR ZIEKE DIEREN

Representeren van hoeveelheden

groep 1-2

Dit lesplan hoort bij de les die beschreven is in het artikel: Van Galen, F. & van Os, F. (2026). Recepten voor zieke dieren. *Volgens Bartjens*, 45(4), 8-9.

Zie: https://www.volgens-bartjens.nl/art/50-8859_Recepten-voor-zieke-dieren

De knuffeldieren zijn ziek en hebben een recept van de dokter gekregen. Hoe kun je duidelijk weergeven hoeveel van elk medicijn ieder dier nodig heeft?

Materiaal

Een doktershoek met:

- 4 verschillende knuffeldieren in een poppenbedje, bijvoorbeeld een konijn, vos, das en beer
- 3 bakjes met in ieder bakje 10 kastanjes, eikels of plastic paddenstoelen
- 1 bakje voor het samenstellen van het recept
- 2 doktersjassen
- Papier en stiften om recepten op te noteren

Reken-wiskundetaal

- Hoeveel
- Tellen

Instructietaal

- Recept
- Medicijn
- Opschrijven

Inzichten

Leerlingen gaan begrijpen dat het handig is om op te schrijven hoeveel ze nodig hebben voor de samenstelling van een recept, zodat ze deze informatie kunnen onthouden en later opnieuw kunnen gebruiken. Ze leren om de hoeveelheden te representeren met tekeningen of met cijfersymbolen.

Het probleem neerzetten

- Vertel aan de leerlingen: 'Toen ik vanochtend het klaslokaal binnenkwam, hoorde ik gehoest uit de poppenhoek. Toen ik ging kijken, lagen Konijn, Vos, Das en Beer ziek in het poppenbedje. Gelukkig had de dokter al een bezoek gebracht en voor ieder dier een **recept** meegegeven waarop staat welke **medicijnen** ze moeten innemen. Met die medicijnen kunnen ze snel weer beter worden.'
- Vertel dat de dokter voor Konijn 4 kastanjes, 2 eikeltjes en 1 paddenstoel heeft voorgeschreven. Laat de bakjes met kastanjes, eikels en paddenstoelen zien. Vraag de leerlingen om het recept voor Konijn te maken. Vraag steeds: '**Hoeveel** zijn er nodig? Kun je het **tellen**?''
- Vertel dat Konijn je bezorgd aankeek en zei: 'Morgen moet ik het weer innemen, maar ik weet niet hoe ik dat moet onthouden! Vraag daarna: 'Hoe kunnen we Konijn helpen te onthouden wat hij nodig heeft?'
- Laat leerlingen ideeën aandragen. Richt het gesprek op het noteren van de hoeveelheden op het digibord. Vraag: 'Hoe kunnen we het duidelijk **opschrijven**?''
- Laat leerlingen naar voren komen om de hoeveelheden op het bord te noteren. Zorg dat verschillende manieren van representeren worden besproken. Bijvoorbeeld:
 - Een tekening van 4 kastanjes
 - Een tekening van een kastanje met 4 streepjes of 4 stippen erbij
 - Een tekening van een kastanje met ernaast het cijfersymbool 4
- Bespreek steeds: 'Hoe kun je zien hoeveel je nodig hebt? Is het duidelijk?'
- Benoem dat je hoeveelheden kunt onthouden door ze op te schrijven. Dat kan met tekeningen, streepjes, stippen of met cijfersymbolen.
- Laat tot slot de doktersjassen zien en vertel dat de leerlingen in de doktershoek kunnen spelen dat zij dokter zijn die recepten schrijft voor zieke dieren.

Speelwerktijd

- Zet het poppenbedje en de bakjes met 'medicijnen' in de poppenhoek. Laat leerlingen hier in tweetallen in spelen. Kijk hoe het spel verloopt. Stimuleer de leerlingen om zelf recepten te maken.
- Observeer hoe de leerlingen te werk gaan bij het maken van de recepten:
 - Benoemt de leerling hoeveel materialen nodig zijn (bijvoorbeeld 'ik heb 3 eikels nodig').
 - Worden de benodigde hoeveelheden correct geteld?
 - Worden de hoeveelheden duidelijk vastgelegd met tekeningen of cijfersymbolen?
 - Kan de leerling uitleggen wat zijn of haar recept betekent?
 - Kan de leerling uitleg geven bij een recept dat door iemand anders is gemaakt?
 - Controleert de leerling of het klaargelegde medicijn overeenkomt met de hoeveelheden op het recept?
 - Wordt het recept gebruikt binnen het spel?

Terugblik en reflectie

- Laat een aantal recepten zien die door de leerlingen zijn gemaakt. Bespreek samen:
 - Wat zie je op dit recept?
 - Hoe kun je zien hoeveel er nodig is?
 - Zou de dokter dit kunnen gebruiken?

- Hang een aantal recepten op in de doktershoek. Sluit af met de boodschap dat de dieren vast snel weer beter zullen zijn.

Extra

Je kunt een prentenboek gebruiken over zieke dieren of recepten. Dat maakt het thema extra speels en herkenbaar. Twee suggesties:

- Heiligers, Y. (2007). *Dokter diertje en de zielige zwijntjes*. Querido.
- Hest, A., & Jeram, A. (2002). *Moet je zo hoesten, Sam?* Lemniscaat.